

Uunga siunnersuut: Hong Kong-imi nunani tamalaani isumaqatigiisummut tunngatillugu Kalaallit Nunaannut nunamut akisussaaffeqarfimmut tunuarsimaarfeqarneq Namminersorlutik Oqartussat atorunnaarsissagaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaat.

(Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq

Siullermeerneqarnera

Hong Kong-imi nunani tamalaani isumaqatigiisummut tunngatillugu Kalaallit Nunaannut nunamut akisussaaffeqarfimmut tunuarsimaarfeqarneq Namminersorlutik Oqartussat atorunnaarsissagaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaat Naleqqamiit imatut oqaaseqarfigisavarput.

Uani siunnersuummi pineqarput Umiarsuit angisuut atorunnaartut isaterneqartarnerat. Taamatullu isaterisarnermi nunarsuarmi umiarsuarnik isaterinerit umiarsuarujussuit quliugaangata arfineq marluk tikillugit nunani siuarsimanginnerusuni ingerlanneqartarnerat peqqutaalluni avatangiisinut isumannaallisaanikkullu illersorneqarsinnaanngitsumik umiarsuarnik isaterisoqartarneranut takusarineqartareersut akuerineqarsinnaanngilluinnartut assersuutissaareerput naammattunik uppernarsaatissaqarluartut.

Tamakkulu takusartakkat ilaatigut aallaavigalugit qaqilerisarnerit toqqammavigalugit Naalagaaffiit Peqatigiit Imarsiornermut kattuffiata (IMO) umiarsuarnik isumannaatsumik isaterisarnissaq pillugu Hong Kong-imi nunani tamalaani isumaqatigiisut 2009-imi akueraa.

Naalagaaffiit Peqatigiit Imarsiornermut kattuffiata isumaqatigiisummi umiarsuarnut isaterinermik suliaqarnermut piumasaqaatigineqartut, kalaallit Nunaata tapersissagai uani siunnersuummi Naalakkersuisut kissaatigalugu inassutigaat.

Taamatut kissateqarnermi toqqammavilersuutigineqarput inuit avatangiisillu pitsaanerusumik illersorneqarnissaannut nunani tamalaani isumaqatigiisut qulakkeerinneqataasarnissaa qulakkeerneqassammat.

Siunnersuummi Hong Kong-imi nunani tamalaani isumaqatigiissummut Kalaallit Nunaata tamakkiisumik peqataalerumaarnissaa Naalakkersuisut siunnersuutigisaminni toqqammavilersuutigaa.

Maluginiakkatta ilagaattaaq siunnersuummi saqqummiunneqartoq tassalu Hong Kong-imi isumaqatigiisut aatsaat atuutilersinnaasoq minnerpaamik nunat 15-it nunarsuarmiulu niuffagiutit 40 %-iinig pigisaqartut taakku akuersinerisa kingorna ukiut marluk qaangiunneranni aatsaat atuutilersinnaasoq.

Maannakkumut nunat 15-it nunarsuarmi niuffagiutit 30%-iniik pigisaqartut nunani tamalaani isumaqatigiisut akuerisimavaat. Tamakkiisumillu isumaqatigiisut akuerineqarneratigut nunatut maligassiuisasugut naalakkersuisut ilaatigut toqqammavilersuutigaa, taamatullu toqqammavilersuutigalugu avatangiisit inoqativullu pingaartillugit nunarsuup sinneranut ersarissumik takutitsivigissagippu uani isumaqatigiisummi akuerseqataanitsinni.

Naalakkersuisut ersarissarpaat naggasiinerminni ilaatigut oqaatigalugu *“Akisussaaqataavugut aamma taamatut akisussaaqataanissap inatsisiliornissaanut piareersimavugut”*.

Naleqqamiit Hong Kong-imi isumaqatigiisut Kalaallit Nunatsinniit akuersissutigineqarnissaa tapersorsorparput aammalu toqqammavilersuutigineqartut tamakkiisumik tapersorlutigit.

Taamatullu oqareerluta Naleqqamiit oqaatigerusupparput toqqammavilersuutigineqartut pinngortitaq avatangiiseq inuillu illersorneqarnissaannut oqariartuut nunatsinni aamma atuuttariaqartoq.

Tamaatut oqarnitsinnut peqqutigaarput Naalakkersuisut isumaqatigilluinnaratigit akisussaaqataagatta pinngortitaq avatangiiseq inuillu nunarsuarmi illersueqataaffigissagigit. Tamanna Nunatsinni aamma nammineq qiviarluta atuuttariaqartoq Naleqqamiit qaqilertuarparput.

Nalunngilarpummi anngunneqartaartut aallaavigalugit sineriuassuatsinni isorartoqisumi angallatit angisuut ilanngullugit qimaannakkat igiinnakkat amerlalluinnarmata.

Assersuuteqalaassagutta Paamiut eqqaanni umiarsuaq uninngaannartoq taamatullu illoqarfinni arlalinni kommunip killeqarfiata iluaniinnera neqitsiullugulusooq talittarfinni allaat ukiorpassuit umiarsuit kivinikut uningaannartut.

Taamatullu pinngortitamut eqqaarnarneqalersut annguttaarneqarput, soorlu Upernaviup eqqaani umiarsuaaqqat angallatillu maanna eqqaarnarneqalerput nakkutigineqaratillu allaat uuliakoortutik pinngortitamut tassalu avatangiisinut mingutitsisunngortut qanoq iliuuseqarfigisariaqarpagut qitiusumiit sumiiffinni suneqarsinnaanngippata.

Qitiusumiit pisussaaffeqarpugut nakkutilliisussaataavugut aammalu qanoq iliuuseqartussaataavugut, taamaammat paasissutissat annguttaarnernerini qanoq iliuuseqartalerneq Naleqqamiit naammagisimaarparput, sulili suliassaarpoq soorlu Upernaviup eqqaani eqqaannalikkat mingutitsisut qanoq iliuuseqarfigigasuartariaqarput aammalu sumiiffinni allani pinngortitamut eqqaaginnalerneq akuerinngilluinnarparput, Naleqqamiit tamakku piaartumik iliuuseqarfigisarnissaat ilanngullugit aqutissiuuttariaqarmata anngussisaartuarpugut. Aap nunarput isigalugu nammineq qiviarluta nunap inuisalu atugaat ilanngullugit maligassiusariaqartugut Naleqqamiit isumaqaratta.

Nuna allamiunut isumaqatigiissuteqarluta siunertanut pitsaasunut inissittarnerput ajunngilluinnarpoq, kisianni amerlasuutigut puigortoortarparput nunap inuisa pitsaanersumik inissinnissaat taakkulu ilanngullugit illersugaanissaat, taamaammat uani suliami maligassiuilluta siunnerfeqarniarnitsinni imminut qiviarluta nunatta iluani umiarsuit angalatillu maaniinnarmiilersimasut pinngortitamut avatangiisimut innarliisut ilanngullugit suliaruarnissaat Naleqqamiit pingaartikkatigu taamatut ilanngullugit oqaaseqarfigaagut.

Nuna allamiut iluaqutissaannaannik maligassiuissalluta aaliangersartassanngilagut nunap iluani taakkulu inuisa atugaat puigorlugit, taamaammat aamma nunatsinni aqqitassat kingulliuttarnagit ataavartumik ilanngullugit aqqissuussiffigalugillu ingerlattariaqartut Naleqqamiit isumaqaratta.

Taamatut Naleqqamiit oqaaseqarluta Naalagaaffiit Peqatigiit Imarsiornermut kattuffiata (IMO) umiarsuarnik isumannaatsumik isaterisarnissaq pillugu Hong Kong-imi nunani tamalaani isumaqatigiissut 2009-imi isumaqatigiissutaasup Kalaallit Nunaata tapersissagai uani siunnersuummi Naalakkarsuisut kissaatigalugu inassutigaanut tapersiilluta taamatut oqaaseqaateqarpugut nunap inui pinngortitarput avatangiiserpullu maligassiunermi puigorneqassanngitsoq ilanngullugu oqaqqissaaruteqarluta.

Qujanaq